

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Association of Local Authorities of Rapla County

Riigi Tugiteenuste Keskus

24.10.2024 nr 2-13/250

Raplamaa Omavalitsuste Liidu kaaskiri Raplamaalt 2023. aasta MATA toetuse saamiseks esitatavate projektide nimekirjale

Raplamaa Omavalitsuste Liit (ROL), kes on maakondlik arendusorganisatsioon Raplamaal kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6¹ lg 2 mõistes, arutanud maakondlike partnerite ja liidu liikmete osalusel korduvalt Rapla maakonna arenguvajadusi – lähtuvalt Raplamaa arengustrateegiast 2035+ ja Raplamaa arengustrategia tegevuskavast 2022-2025 – ning võimalusi – lähtuvalt taotlejate valmisolekust alustada projektide elluviimisega – on kokku pannud nimekirja projektidest, millele soovib taotleda toetust maakondade arengustrategiate elluviimise toetusmeetmest (MATA).

ROL esitas oma 13.02.2023 kaaskirjaga nr 2-13/97 heakskiitmiseks MATA 2023. aasta Raplamaa projektide nimekirja, milles põhiprojektina oli välja toodud Valtu Spordimaja OÜ taotlus „Valtu Spordimaja kompleksi arendamine“. Selle aluseks oli ROL Täiskogu 27.01.2023 otsus nr 31. Toetust taotleti summas 350 000 eurot ja projekti eeldatavaks kogumaksumuseks 745 500 eurot.

Peale hanke läbiviimist selgus, et objekti maksumus kujuneb ettearvatust märksa kallimaks ning Valtu Spordimaja OÜ eelarvest ei oleks olnud projekti elluviimine võimalik. Sellest lähtuvalt loobuti projekti elluviimisest, esitades 15.10.2024 vastav avaldus Riigi Tugiteenuste Keskusele. See on ka põhjuseks, miks osutus vajalikuks muuta 2023. aasta MATA Raplamaa projektide nimekirja.

Lähtuvalt eeltoodust, ROL koos oma liikmete (Kehtna, Kohila, Märjamaa ja Rapla vallad) ja maakondlike partneritega (RAEK SA ja Raplamaa Partnerluskogu) esitab MATA meetmesse järgmise toetuse taotlemise õigusega projekti:

1. **Valtu Spordimaja renoveerimine.** Toetuse taotlejaks on Valtu Spordimaja OÜ. Toetust taotletakse summas 350 000 eurot. Toetuse määr on 70,00% (projekti eeldatav kogumaksumus 500 000 eurot).

Projekt omab olulist rolli regionaalsele arengule Raplamaal. Projekti käigus toetatakse olulise spordi- ja vaba-aja-objekti (kompetentsikeskuse) kompleksset väljaarendamist mitmekülgse ja kvaliteetse teenuste paketiga.

Projekt toetab Raplamaa Spordiakadeemia jaoks vajaliku taristu ehk sportimisvõimaluste väljaarendamist – korrastada olemasolevad objektid ja kaasaegse sisseseadega varustada. Raplamaa Omavalitsuste Liit, kohalikud omavalitsused ja teised maakonna spordivaldkonna olulised osapooled käivitasid spordiakadeemia tegevuse 2021. aastal. Kuigi see tegevus on praegu ajutiselt peatatud, siis valmisolek soodsamate tingimuste kujunemisel tegevus taaskäivitada on olemas.

Projektiga panustamine regionaalpoliitika programmi mõõdikute sihttasemetega saavutamisse

Projekt vastab **Eesti regionaalpoliitika programmi 2022-2025** eesmärkidele, alates selle põhieesmärgist – inimestel on kõikjal Eestis kättesaadavad tasuvad töökohad, kvaliteetsed teenused ja meeldiv elukeskkond.

Otseselt panustab projekt mõõdiku **elukeskkonnaga rahulolu Eestis** sihttaseme saavutamisse.

Spetsiifilisematest, eri meetmetega seotud mõõdikutest ja seatud sihttasemetest puudutab projekti elluviimine eeskätt **meedet 1** (Regionaalareng – eesmärgiks piirkondade arengueelduste parem kasutus majanduskasvuks ja elukvaliteedi tõusuks vajalike hüvede kättesaadavus) ja **meedet 2** (Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine – eesmärgiks võimekas, elanikele kvaliteetseid teenuseid tagav, finantsiliselt kestlik kohalik tasand ja toimiv kohaliku omavalitsuse korraldus). Mõõdikutest toetatakse **elukeskkonda arendavate toetuste mahtu ja kohaliku omavalitsuse teenustega rahuloluga seonduvaid**, sest projekt loob uusi teenuseid ja tõstab olemasolevate kvaliteeti. Selle tagajärjel kasvab inimeste rahulolu oma elukeskkonnaga.

Projekti panus Raplamaa arengustrateegia 2035+ eesmärkide saavutamisse

Raplamaa arengustrateegia 2035+ strateegiline eesmärk 2: Kättesaadavad ja kvaliteetsed teenused. Eesmärgi põhisuund on tagada vajalike avalike teenuste kättesaadavus kõigile elanikele. **Tegevussuund 2.1:** Heal tasemel spordi-, kultuuri- ja vabaaja-taristu. Eesmärgiks on kaasaegne, jätkusuutlik ja heakorrastatud taristu ning head tingimused spordi, kultuuri ja vabaaja tegevustega tegelemiseks kõigis piirkondades. Sellega seonduvad osaliselt ka **tegevussuund 2.4:** Kultuuri- ja sporditegevuse toetamine (eesmärgiks aktiivne kultuuri- ja spordielu igas Raplamaa kandis), **tegevussuund 2.5:** Noorsootöö ja noorte huvitegevuse toetamine (eesmärgiks mitmekesised võimalused noortele vaba aja veetmiseks ja isiksuse arenguks) ja **tegevussuund 2.6:** Täiskasvanute huvitegevuse toetamine (eesmärgiks mitmekesised võimalused täiskasvanutele vaba aja veetmiseks ja isiksuse arenguks).

Strateegiline eesmärk 5: Mitmekesine ja kättesaadav huviharidus. Eesmärgi põhisuund on kujundada Raplamaal huviharidussüsteem, kus kõigil soovijatel on võimalik saada kvaliteetne haridus ja piisav ettevalmistus edasiõppimiseks valitud erialal. **Tegevussuund 5.2: Spordiakadeemia.** Eesmärk on kõrgtasemel spordiharidust pakkuv süsteem maakonnas. Spordiakadeemia eesmärgiks on pakkuda kõrgtasemel ja mitmekesist spordiharidust maakonnas. Muuhulgas on öeldud, et *akadeemia ühendab ühtsesse süsteemi kõik maakonna spordialase kompetentsi keskused (Rapla, Kohila, Järvakandi, Märjamaa, Kehtna jt) ja annab võimaluse tõsta õpetamise kvaliteeti läbi ühise arengu kavandamise ja rahastamise, tuues maakonda tipptasemel õpetajaid ka väljastpoolt ning hoolitsedes selle eest, et õppijad saaksid õppida just neid huvitaval spordialal.*

Kaudsemalt panustab projekt ka tegevussuunda 5.1: Huvihariduse võrgustiku ülesehitus ja sisu. Eesmärk on arenev huvikoolide võrgustik, milles pakutav mitmekesine ja kvaliteetne õpe tagab lõpetajate harituse ja konkurentsivõime oma erialal. Samuti tegevussuunda 10.1: Teenuste pakkumise toetamine ja uued lahendused teenustes. Eesmärgiks on kvaliteetsete teenuste kättesaadavus elanikkonnale. Samuti tegevussuunda 11.1: Puhke- ja turismitaristu ja -tooted ning teenindus. Eesmärk on lai valik turule toodud ja atraktiivselt välja pakutud erinevaid turistidele ja puhkajatele suunatud kvaliteetseid tooteid.

Maakonna arengustrateegia ruumiline visioon toob välja Raplamaa olulised koostöösunad ja kõige olulisemad strateegilised tegevuskohad, mis muuhulgas fikseerivad ka **maakondliku tähtsusega spordikompleksid Kohilas, Märjamaal, Raplas, Kehtnas ja Järvakandis**. Valtu Spordimaja on osa Kehtna spordikompleksist.

Projekt on konkreetselt kirjas ka **Raplamaa arengustrateegia tegevuskavas 2023-2026**, täpsemalt: **Tegevus 2.1.13:** Valtu Spordimaja kompleksi arendamine; **Tegevus 5.2.1:** Raplamaa Spordiakadeemia tegevuse käivitamine.

Projekti mõju ulatus

Projekti elluviimisel on nii lühi- kui ka pikaajaline mõju **Rapla maakonna toimepiirkondade ja keskustevõrgu elujõulisuse säilimisele**, kuna see on osa inimeste elukeskkonna parandamisest ja tegevusvõimaluste mitmekesistamisest. Vahetult tõstab projekti elluviimine elukeskkonna atraktiivsust nii Rapla linna (maakonnakeskus) kui Kehtna aleviku jaoks ning see omakorda võib anda positiivse tõuke demograafilistele protsessidele ja töökohtade säilimisele-loomisele.

Projekti mõju on kahtlemata maakondliku ulatusega, kuna spordimajas paikneb üks kahest maakondlikust ujulast. Lisaks toetab projekt spordiakadeemia terviksisüsteemi loomist ja toimimist Rapla maakonnas läbi erinevate spordialase kompetentsi sõlmkeskuste tugevdamise (Valtu Spordimaja on seostatud Kehtna sõlmkeskusega ning toetab oluliselt ka Rapla kompleksi võimalusi). Alahinnata ei saa kindlasti asjaolu, et võimaluste laienedes on võimalik tuua senisest suurem hulk inimesi liikumisharrastuse juurde, mis omakorda mõjutab positiivselt rahvatervise näitajaid.

Kuigi peale aastast katsetamist on Raplamaa Spordiakadeemia tegevus praegu ajutiselt katkestatud, on teema endiselt päevakorras ja soodsamate asjaolude kujunemisel minnakse ühel või teisel kujul akadeemia tegevustega edasi. Seetõttu on endiselt asjakohane sportimistingimuste jätkuv ja süstemaatiline parandamine maakonna spordivaldkonna kompetentsi sõlmpunktides ning Valtu Spordimaja on osa sellest kontseptsioonist.

Valtu Spordimaja potentsiaalne kasutajaskond ei piirdu Kehtna või Rapla piirkonna ega ka mitte ainult maakonnaga, vaid see on maakonna piire ületav. Valtu Spordimaja külastatakse arvukalt treeningute ning vaba-aja veetmise eesmärgil (nt 2023. aastal ligikaudu 50 000 külastust).

Projekti asjakohasus ja kulutõhusus regionaalpoliitika programmi mõõdikute sihttasemete saavutamise ja Raplamaa arengustrateegia 2035+ eesmärkide ning projekti kavandatavate väljundite ja tulemuste saavutamise seisukohast

Projekti väljundiks on laiendatud kvaliteetsete teenustega spordi- ja vaba-aja-objekt – Valtu Spordimaja.

Väljund on asjakohane nii regionaalpoliitika programmi kui maakonna arengustrateegia seisukohalt, kuna toetab vastavate eelpool kirjeldatud eesmärkide saavutamist. Samuti on projekti väljund kulutõhus, kuna riigieelarveliste toetuste jaotamine ei toimu eelneva valikuta. Rahastatakse fokuseeritult konkreetseid spordivaldkonna kompetentsikeskuseid maakonnas, mis on kajastatud ka nt maakonna arengustrateegia ruumilises visioonis ja mille viivitamatuks elluviimiseks on kohapeal olemas valmisolek. Valtu Spordimaja on osa sellest võrgustikust.

Projekti tulemusena tekib uus kvaliteet, arenevad teenused muudavad elukeskkonna väärtuslikumaks. Projekti elluviimisega luuakse eeldusi laiemateks muutusteks tulevikus teenuste korralduses ning elu- ja investeerimiskeskonna atraktiivsemaks muutmisel ning kasvab elanike rahulolu oma elukeskkonnaga.

Projekti tulemuste jätkusuutlikkus

Projekti tulemuste jätkusuutlikkuse tagab eeskätt objekti seisundi paranemise ja uute võimaluste tekkimise tagajärjel oodatavalt laienev kasutajaskond – seda nii maakonnast seest kui ka väljastpoolt maakonda. Spordimajas pakutav laste ujumisõpetus on jätkuvalt aktuaalne ja vajalik maakonna koolidele ja lasteaedadele ka tulevikus.

Projekt teostatakse Karepere alevikus Kehtna vallas, kuid füüsiline lähedus nii maakonnakeskusele kui valla keskusele (Kehtna) tagavad ka tulevikus objekti kasutajaskonna. Keskuse edasine areng on maakonna kui terviku ja selle toimepiirkondade keskus-tagamaa süsteemide arengus tähtis. Pealinnalähedane Rapla piirkond, mille läheduses spordimaja paikneb, on stabiilse rahvaarvuga – seda prognooside kohaselt ka tulevikus.

Valtu Spordimajas on üks kahest maakondlikust ujulast, mis muudab seal pakutavad teenused atraktiivseks laiale kasutajaskonnale. Spordikompleksi funktsionaalsuse laiendamine – mida tehakse ka projekti raames – kasvatab nõudlust spordimaja teenuste järgi. Kohalik omavalitsus on ette näinud ka jätkutegevused, mis kasutusvõimalusi veelgi laiendavad ja spordimaja tegevust tõhustavad, kuid jätkusuutlikkus on tagatud ka nende teostumisest sõltumatult.

Jätkutegevuste rahastamiseks otsitakse investoreid erasektorist ja sobivaid toetusmeetmeid, kaasatakse vahendid KOV eelarvest ja Valtu Spordimaja eelarvest. Selline rahastusmudel aitab kaasa jätkusuutlikkuse tagamisele.

Raplamaa Omavalitsuste Liit ootab Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt meie taotluste sujuvat menetlemist ja taotlemisõigusega projektide nimekirja kiiret kinnitamist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tanel Viks

Raplamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees

Lisad:

1. Ettepaneku vorm (Valtu Spordimaja renoveerimine);
2. Valtu spordihoone osaline rekonstrueerimine (arhitektuurne eskiisprojekt);
3. Raplamaa Omavalitsuste Liidu Täiskogu 24. oktoobri 2024 otsus nr 63 „Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmesse Raplamaa 2023. aasta projektitaotluste esitamine“.

Tavo Kikas

+372 511 4321